༄༅། །རྣམ་པར་མ་གྱུར་པའི་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་གྱི་ཆགས་གནས་འཇིག་གསུམ་ལ་ཐུང་ཙམ་དཔྱད་པ།*

བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེ། རོང་པ་མིག་དམར།

ནང་དོན་གནད་བསྡུས། འདིར་ཡིག་ཚད་དཔྱད་ཞིབ་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བེད་སྤྱད་དེ། བོད་སྔ་རབས་པའི་གསོ་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་རྩ་བར་བྱས་ཤིང་། རྒྱུད་རྫོར་ཞེང་དང་། རྫོ་རྗེ་ལུས་ཀྱི་སྦས་བཤད། ཟབ་མོ་ནང་དོན་གྱི་འགྲེལ་བ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་དགོངས་པས་ཟུར་བརྒྱན་ཏེ་སྐྱོས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་མ་གྱུར་པའི་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི། ཁུ་ཁྲག་སེམས་གསུམ་རང་རང་གི་ཆ་ལ་གནས་པའི་འབྱུང་བ་ལྔའི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་བར་དོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མི་ཕྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་འབྱུང་བ་ལྔ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེ་ཡིན་ལ། བག་ཆགས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་པས་སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་ཁོམས་ཤིང་འདྲིས། དེ་ལས་དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་བུ་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འཇུག་པའི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་རིམ་པས་མཆེད་ཅིང་འབྱུང་ལ། དེའི་དུས་སུ་དེ་དང་མི་ཕྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་སྲོག་རླུང་དེས་ཀུན་གཞི་ཡུལ་དུ་མ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ། བར་དུ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན་ལྔ་སྣོད་དྲུག གནོད་བྱ་བཅུ་སོགས་ལ་གནས་ཤིང་། མཐའ་མར་དབང་པོ་ལྔ་དང་འབྱུང་བ་ལྔའི་ཐིམ་རིམ་ལྟར་འཇིག་པའི་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པ་ཐུང་ཟད་བྱས་ཡོད།

གནད་ཚིག རྣམ་པར་མ་གྱུར་པའི་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན། ཆགས་ཚུལ། གནས་ཚུལ། འཇིག་ཚུལ།

སྙིང་གཞི།

དེའང་རྣམ་པར་མ་གྱུར་པའི་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱི་ཆགས་གནས་འཇིག་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཆགས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ནི་ཐུན་མོང་གསོ་རིག་གི་གཞུང་དུ་དེ་ཙམ་རྒྱས་པར་སྤྲོས་མེད་པས། འདིར་ཟབ་མོ་ནང་དོན་སོགས་ཐུན་མིན་གཞུང་གི་དགོངས་པས་ཟུར་བརྒྱན་ཅིང་། རླུང་སེམས་དང་འབྲེལ་ཏེ་སྨྲ་བ་ལ། གསོ་རིག་གི་སྐབས་སུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་སྙམ་ན། བརྟེན་པ་སེམས་དང་རྟེན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོ་སོར་དཀར་ཞིང་རྫོགས་གཉིས་ནས་འཆད་དེ་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འབབ་པ་ནི་གངས་ཅན་གསོ་རིག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་སྲོལ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁུ་ཁྲག་སེམས་གསུམ་འདུས་ཏེ་ལུས་ཐོག་མར་ཆགས་པ་ནས་འཇིག་པའི་བར་དང་། ནད་རྒྱུ་མ་རིག་པ་ནས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་གྱིས་ནད་གཞི་འཕེལ་ཟད་

* 西藏藏医药大学中医学（藏医）博士点建设科研支撑计划项目—藏医儿科古籍文献整理研究
编号：（BSDJS—19—22）

འཁྲུགས་གསུམ་གྱི་བར། དེ་མིན་གཞན་དབང་སྔོན་ལས་ཀྱི་ནད་དང་། ཀུན་བརྟགས་གདོན་གྱི་ནད། གཞན་ཡང་བོན་དང་མདོས་དང་བསྐྱུད་པ་དང་། བྱིན་རླབས་བཀའ་བསྒྲུགས་བསྔོད་ནམས་བསགས་པ་སོགས་མདོར་ན་གཞི་རྟགས་གསོ་བ་གང་གི་སྐབས་སུའང་རང་གཞུང་དུ་སེམས་རིག་གམ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་ཡ་མ་བྲལ་བ་ཞིག་གསུང་བཞིན་ཡོད་པར་གཟིགས་ན། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་གི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་འཆད་པ་ལ་ཐུན་མོང་གསོ་རིག་གཞུང་གི་དགོངས་པར་གསང་བ་ཟབ་མོའི་གནད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མིན་གཞུང་གི་དགོངས་པའི་ངར་ལྡུད་དགོས་པར་སྣང་བཏུབ། དེས་ན་གཤམ་དུ་རིགས་པ་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་མ་གྱུར་པའི་ཉེས་གསུམ་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་ཆགས་པའི་ཚུལ་དང་། བར་དུ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ཚུལ། ཐ་མར་ཇི་ལྟར་འཇིག་པའི་ཚུལ་བཅས་རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་བྱ་སྟེ།

དང་པོ། རྣམ་པར་མ་གྱུར་པའི་ཉེས་གསུམ་ཇི་ལྟར་ཆགས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་རྒྱུད་ལས། སྐྱེ་བའི་དང་པོ་ཁུ་བ་ཁྲག་ལ་གནས། །[1P72]ཞེས་པ་ལྟར། ཁམས་དྭག་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་གང་གྲུབ་ཚུན་ཆད་དུ་ཉེས་པ་གསུམ་སྟེ། རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་བཅས་ཀུང་ལྷན་སྐྱེས་སུ་གྲུབ་ཡོད་ལ། འདིར་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་བརྗོད་པའང་རང་བྱུང་ལྷུན་གྲུབ་བམ་རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་དུ་བྱུང་བ་རང་མ་ཡིན་པར། རང་གི་ཕ་མའི་ཉེར་ལེན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཞིག་ལ་རག་ལས་ཤིང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེའང་ལུས་ཞེས་ནད་དང་ལུས་ཟུངས། དྲི་མ་རྣམས་ཡན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཅིང་། རག་ལས་ལ་ཆགས་གནས་འཇིག་པའི་རྒྱ་བར་གྱུར་པའི་ལུས་གང་ལ་འབྲལ་མེད་དུ་གནས་པས། ལུས་ཉིད་ཆགས་པའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བརྗོད་པ་ལ། གང་ལས་ཆགས་པའི་རྒྱུ་དང་། ཇི་ལྟར་ཆགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཏེ།

ཉེས་གསུམ་ཇི་ལྟར་ཆགས་པའི་དོན་མཚོན་རི་མོ།

གཅིག ཆགས་པའི་རྒྱུ།

དེ་ཡང་འཇུ་མི་ཕམ་གྱིས་ཆོས་ཀུན་རྒྱུ་མེད་མ་ཡིན་ལ། །རྒྱུ་མིན་གཞན་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། །རྟེན་འབྲེལ་དབང་གིས་སྣང་བས་ན། །[2P56]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་ཕ་མའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་བ་མེད་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དུ་གནས་པས་ན། དེ་ལའང་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི། བཤད་པ་སྐུའི་རྒྱུད་ལས། འབྱུང་ལྔ་ཚོགས་པ་མངལ་དུ་ཆགས་པའི་རྒྱུ། །[1P72]ཞེས་པ་ལྟར། ཁུ་ཁྲག་སེམས་གསུམ་རང་རང་གི་ཆ་ལ་གནས་པའི་འབྱུང་བ་ལྔའི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་བར་དོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མི་ཕྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་འབྱུང་བ་ལྔ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ཆ་སྟེ་ཟབ་མོ་ནང་དོན་གྱི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ཕྲ་བའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་བ་དང་། གསང་བའི་རླུང་། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་། སྲོག་ཆེན་པོའི་རླུང་སོགས་སུ་བརྗོད་པ་དེ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་གཞན་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་ཚོགས་པར་ཉུང་བ་ཞིག་གི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བཞིའི་དཀའ་མཆན་གཅེས་པར་བཏུས་པ་འདོད་འབྱུང་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་ལས། དེ་ཡང་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་སྨིན་མེད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐུལ་བ་ཕྲད་པ་ནི་མངལ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་སྟེ། དེ་ཡང་འབྱུང་བ་ལྔ་པོ་ཚོགས་ནས་སོ། །དེ་གང་ལ་ཡོད་ན། ཁུ་ཁྲག་སེམས་གསུམ་གྱི་འབྱུང་བ་ལྔ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁུ་ཁྲག་ལ་རང་ཆས་ཀྱི་འབྱུང་ལྔ་དེ་ལ། བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་

འབྱུང་ལྔས་གསོས་བདབ་སྐྱེ་ལུས་གྲུབ་པོ། །[3P56]ཞེས་པ་ལྟར་ལ། གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ནི་ཡང་རྒྱུད་ལས། རྣམ་ཤེས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས། །[1P72]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཆ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ། དག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཀུན་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་ཆ་ནས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ལས་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀུན་འབྱུང་སྡེ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པ་སྐྱེ་བསྔོ་མས་བསགས་པའི་དཀར་ནག་གི་ལས་དང་། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རླུང་གིས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་པ་མའི་ཁུ་ཁྲག་དང་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས། ཆགས་པའི་ཚུལ།

ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་ལེན་པའམ་བདག་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ལེན་པ་དང་། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་ལེན་པའམ་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་ལེན་པ་གཉིས་སུ་སྣང་ཞིང་། ཕྱི་མ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་ཞིབ་པར་བཤད་པས་མི་སྤྲོ་ལ། འདིར་སོ་སྐྱེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐུན་མོང་གསོ་རིག་གི་གཞུང་ལྟར་སྨྲ་བ་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་ལས། རྣམ་ཤེས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས། །འབྱུང་ལྔ་ཚོགས་པ་མངལ་དུ་ཆགས་པའི་རྒྱུ། །[1P72]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་སྐྱེ་བ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་གོང་དུ་སྨྲས་པ་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་ཐུག་འདུག་ཅིང་། དེའི་འཁོར་ན་ཡོད་པ་ནི་རྩ་ཉོན་དྲུག་དང་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་སོགས་སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་རྩ་ཉོན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཏེ་སེམས་མ་ཞི་བ་ཡིན། པཉྩ་དཀར་པོ་ལས། དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། ལས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །[4P124]ཞེས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་ལས་བྱས་པ་ལ་ལས་ཉོན་གཉིས་འཛོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་ཚོའི་ལུས་འདི་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིར་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ལྷ་ཞིང་ལྷ་བའི་ཚུལ་དེ་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པས་སུས་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་ཡང་། རང་ཅག་སོ་སྐྱེས་ཕལ་བ་རྣམས་ལ་གོ་སླ་མོར་བཤད་ན། ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ང་རང་ཚོས་དུས་རྒྱུན་དུ་གཟུངས་ལྡོགས་ཡི་གེ་དྲུག་མ་ངག་ལ་བཟླ་བ་དང་། འཁོར་ལས་ལུག་འཚོ་བ། རོང་པས་ཞིང་འདེབས་པ། དགེ་འདུན་པས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་པ། ཤུན་མས་ཤུ་བྱེད་པ། ཤན་པས་སྲོག་གཅོད་པ། ཐ་ན་ཁ་ལ་ཟས་བཟའ་བ་དང་སྐོམ་འཐུང་བ་ཡན་ཆད་ལས་ཡིན་ལ། མདོར་ན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ། ལུང་མ་བསྟན་པ་གང་རུང་གིས་འདུ་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ལས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུ་ན། དགེ་བའི་ལས་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས། ལུང་མ་བསྟན་པའི་ལས་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་། མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སྐྱེ་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་བྱས་པ་ལས་དེ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ། ལས་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ། ལས་མི་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ། ལུང་མ་བསྟན་པའི་ལས་ལས་འབྲས་བུ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་འབྱུང་བ་ལྟར། རང་རང་གི་ལུས་རྟེན་ཡང་རང་གིས་ལས་གང་བྱས་པ་རྒྱུད་མི་བཟའ་བར་ལས་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་དང་། ལས་མི་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་ངན་འགྲོའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་ལས། བར་སྲིད་དུ་འཁྲུམས་པའི་སེམས་ཅན་དེས་མི་ལུས་ལེན་རྒྱུ་དགེ་བའི་ལས་བསགས་ཤིང་། ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཡིན་ན་དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ[5P415]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་དགེ་དང་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ལས་ཀྱིས་ཕངས་ཤིང་། ཡང་རྒྱུད་ལས། གོམས་པས་བྱ་བ་ལ་འཇུག་སྣང་བ་མཆེད། །[1P72]ཅེས་པ་ལྟར། ཟབ་མོ་ནང་དོན་ལས། ཕྱོན་སོང་བཞི་ལས་གོམས་པ་ཕྱོན་དུ་སོང་བས། ཀུན་གཞི་སྲོག་རླུང་དང་བ་[illegible]་པ། །ཁམས་

གསུམ་སྐྱེ་བར་སྦྱོར་བ་ན། །[6P3]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་དག་པ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་ནི་མི་ཤེས་པར་གཏི་མུག་གིས་རྒྱུད་སྒྲོངས་པ་ལ། གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྦྱོར་བའི་ཕ་མ་མཐོང་བའི་ཚེ་ན། བར་མ་དོའི་སེམས་ཅན་གང་དེས་ཚེ་རབས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཡུལ་གྱི་བག་ཆགས་དེ་ཕྱི་སྣོད་བཅུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གཟུགས་དང་། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ་རྣམས་དོན་ལ་ཕྱི་ནང་གང་དུ་མི་སྣང་ཡང་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་ལ། སེམས་ལ་ཤར་ནས་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དོན་གྱི་བག་ཆགས་དེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ལྗེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཉོན་ཡིད། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཅས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་སྡིག་གི་ལས་རྣམས་དང་། ལུས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ལྷ་དང་མི། ལྷ་མ་ཡིན། དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ་བཅས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་ལུས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བས་བདག་གི་ལུས་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་དོན། ལུས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་པས་སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་ལ། དེ་ལས་དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་བྱ་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འཇུག་པའི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་རིམ་པས་མཆེད་ཅིང་འབྱུང་ལ། དེའི་དུས་སུ་དེ་དང་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་སྲོག་རླུང་སྙེ་མོང་དུ་སླུས་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྔའི་རླུང་གི་ཁམས་དེས་ཀུན་གཞི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་ལས། དེའང་ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་ཟེར་གྱི་མེ། །མེ་ཤེལ་དང་ནི་ སྤྲད་གྱུར་པའི། །ཤིང་ལ་འགྲོ་བར་མི་སྣང་སྟེ། །སེམས་ཅན་མངལ་གནས་དེ་དང་འདྲ། །རྒྱུ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་ན། །འབྲས་བུ་དེ་དང་སྐལ་མཉམ་ཉིད། །[7P3]ཅེས་པ་ལྟར། རྣམ་པར་ཤེས་པའམ་བར་སྲིད་དེ་ཉིད་མི་མངོན་པའི་ཚུལ་དུ་ཕ་

མ་གཉིས་དགའ་མགུར་སྤྱོད་པའི་དུས་ན་ཉེ་བར་འོངས་པས། རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལས། ཕོ་ལ་ཀརྐོ་ལ་སྦྱོར་བས། །རིག་པ་སྲ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་ནི། །ས་ནི་དེ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བྱང་སེམས་ཁུ་བའི་རྣམ་པ་ལས། །ཆུ་ཡི་ཁམས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །བསྐྱོད་པ་ལས་ནི་དྲོད་སྐྱེ་སྟེ། །འགྲོ་བས་རླུང་དུ་རབ་ཏུ་གྲགས། །བདེ་བ་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས། །[8P81]ཞེས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་སྲོག་རླུང་ལྷེ་བྱེད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འོད་ཟེར་ལྔ་ལྡན་གྱི་རླུང་ཞེས་རླུང་གི་རླུང་དང་། ས་རླུང་། མེ་རླུང་། ཆུ་རླུང་། ནམ་མཁའི་རླུང་བཅས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་གང་གིས་གསོས་བཏབ་པས། རིག་པའི་བག་ཆགས་སྲ་བ་ཉིད་སྟོང་བས་སའི་ཁམས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ་དེས་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ཕྱིར་མི་ལྡང་བར་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕ་མའི་བྱང་སེམས་ཁུ་བའི་རང་བཞིན་ལ་འདི་ནི་ང་ཡིའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པས་ཆུའི་ཁམས་འབྱུང་ལ་བརྟན་ཞིང་གཤེར་བའི་ལས་བྱེད། བསྐྱོད་པ་ལས་དྲོ་བའི་མེའི་ཁམས་སྐྱེ་ཞིང་ཁྲག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། གཡོ་བ་ལྷེ་བ་སེམས་མ་ལ་ཆགས་ཤིང་མ་སེམས་པ་ལ་འཁྲིད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་སྨོགས་པའི་ཆ་དང་བཅས་པ་རླུང་ཡིན་ལ། ཡང་བ་དང་རྐྱེན་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན། ཆགས་པའི་བདེ་བའི་བག་ཆགས་ལས་ནམ་མཁའི་ཁམས་བརྟས་པར་འགྱུར་བས། དེའི་དུས་སུ་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་སྦྲུས་བཤད་ལས། རང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་བྱས། ཕ་མའི་འདུ་འཕྲོད་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་བྱས་ནས་རྒྱུ་རྐྱེན་འཛོམས་པའི་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན།[9P5]ཞེས་པ་ལྟར། མ་ནི་ཁུ་བ་འཛོབ་པ་ལ་གནོད་པའི་ནད་མེད་ཅིང་། ཟླ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་། བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་མ་དེ་ལ་ཉེ་བར་འཁོར་བ་དང་། ཕ་མ་གཉིས་ཆགས་ཤིང་འཕྲུད་པ་ལྷེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་ཚང་ཞིང་། དུས་ལ་བབས་ན་མངལ་གནས་ཆགས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་སྐབས་ན་གསོ་དཔྱད་རྒྱུད་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལས། དེ་ལྟར་རྟེན་དང་སྟུད་དང་སྨིན་དང་གཡོ། །ཁྲ་བ་བཞི་ལྡན་འབྱུང་བཞིས་...བས་བུའི་

གཟུགས། །རྩ་ཡི་དྲ་བས་ཁྱབ་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །[10P115] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་སྟུད་སྨིན་གཡོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུའི་འབྱུང་བ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ལས་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ཏེ་ངོ་བོ་རྩའི་དྲ་བར་གནས་པའི་རང་ཅག་གི་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྣམས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེའང་འབྱུང་བ་གང་ཞིག་གཙོ་ཆེ་བར་དམིགས་ཏེ། འབྱུང་བ་རླུང་གི་བྱེད་ལས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རླུང་གི་ཁམས་ལ་རླུང་ཞེས་མིང་གིས་བཏགས་ཤིང་། དོན་ལ་དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་འབྱིན་རྔུབ་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་འགུལ་སྐྱོད། གང་བའི་འདེགས་འཛོག མིག་སོགས་བུ་གའི་འབྱེད་འཛུམ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་མེའི་བྱེད་ལས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མེའི་ཁམས་ལ་མཁྲིས་པ་ཞེས་གསོ་རིག་གཞུང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ཏེ། དོན་ལ་ཚོ་བའི་མེ་དྲོད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་སྣོད་སྣད་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་དྲོད་དང་། ཟས་སོགས་འཇུ་བའི་ལས་ལ་བྱེད་ཅིང་། རྩ་རྒྱས་དང་ཆུ་བ། རུས་པ་སོགས་སྲ་ལྕིའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་འབྱུང་བ་སའི་བྱེད་ལས་དང་། ཁྲག་དང་ཆུ་སེར། མཆིལ་སྣབས། བཤང་གཅི་སོགས་བརླན་གཤེར་གྱི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ས་ཆུའི་ཁམས་ལ་བད་ཀན་ཞེས་བཏགས་པ་བྱུང་པ་མིའི་ཉི་མ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་བཞེད་དོ། །

ཡང་བསམ་པར་བྱ་བ་ཞིག་ནི། བཅོམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྲིས། ཁ་ཅིག་ནམ་མཁའ་འང་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་རུ་འདོད། །[10P115]ཅེས་པ་ལྟར། དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་སོགས་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ལལ་མོ་ཆེར་འབྱུང་བ་བཞིར་གསུངས་པ་ལ་གསོ་རིག་གི་གཞུང་རྣམས་སུ་ནམ་མཁའ་དང་བཅས་འབྱུང་བ་ལྔར་བཤད་པ་ཅི་སྙམ་ན། ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་རྟག་དངོས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་རྟག་པ་ཡིན་པས། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས། སྟོང་ཞིང་གོ་འབྱེད་པའི་ལས་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་། ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཀྱི་དཀའ་གནད་གསལ་བྱེད་ལས། ནམ་མཁར་ཐོགས་རེག་མེད་ཀྱང་སོ་སོའི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་དེར་རང་སྣང་གི་ལུས་གནས་བརྟེན་པར་སྣང་བའི་ཆ་ནས་ཤིན་ཏུ་རུང་སྟེ། དཔེར་ན། ཐུན་མོང་གི་གཞུང་ལས་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ནམ་མཁའ་ལ་རྟེན་མེད་པར་གནས་པར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་གསལ་བྱེད་ལས། དེས་ན་ནམ་མཁའ་ལ་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་གོ་འབྱེད་པའི་ཆ་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་བའི་ཡ་གྱལ་དུ་བགྲང་། །[11P67]ཞེས་པ་ལྟར། ཕྱིར་བཏང་བ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་ཚུལ་དུ་གཙོ་བོ་གོ་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སྦར་བཏགས་པ་ཙམ་ལ། ལྷུན་སྡིངས་བདུད་རྩི་འགྱུར་མེད་ཀྱིས། ནང་ཁྲོལ་རྣམས་ཀྱི་སྦུབས་ལ་སོགས། །སྟོང་པ་གང་ཡོད་ནམ་མཁའི་ཁམས། །[12P10]ཞེས་པ་ལྟར། རང་ཅག་གི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུའི་བུ་ག་དང་། ཁ་དང་སྣ། བྲང་ཁོག རྒྱུ་མ། ཕོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོང་པའི་ཆ་གང་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པར་ཡང་སྣང་། ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དངོས་པོ་ལ་གཟུགས་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། འབྱུང་བ་བཞི་ནི་གཟུགས་ཡིན་པས། ཕྱི་མར་ཕྱི་མ་འདུས་པ་མི་འགལ་ལམ་སྙམ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་རང་གི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིས་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་ལ་འབྱུང་བ་ལྔའི་བག་ཆགས་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་བརྟས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མི་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་གསོན་པོར་གནས་པའི་ཚེ། དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་ཆུར་འཕངས་པའི་དུས་ན་ལར་རྐྱལ་རྩལ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཆུའི་གཏིང་དུ་བྱིང་འགྲོ་ལ། ཡུད་ཙམ་ནས་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འགག་མ་ཐག་ཆུའི་ཁར་གཡེང་ཡོང་བ། ཕྱིར་གྱི་ས་ཁམས་ཞི་བའི་ཆ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱེར་སོང་བ་ལྟ་བུ་དབང་པོར་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་ཞིང་། དེ་བཞིན་མི་གང་ཞིག་རྣམ་ཤེས་ལུས་དང་མ་བྲལ་བའི་དུས་ན་པགས་མདོག་སོགས་གསལ་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་སྣོད་སྣད་གང་ཅང་དྲོད་ཀྱིས་ཁེངས་ཡོད་པ་ལ་གང་ཉིད་འཆི་ཟིན་པའི་དུས་ན་རོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་མི་སྡུག་པ་རེག་ན་གྲང་བར་སྣང་ངོ། ཕྱིར་གི་མེ་

ཁམས་རྫོང་གི་ཆ་རྣམས་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་འགྲོ་བའང་ཁས་མི་ལེན་ནམ། ཡང་མི་གང་ཞིག་རྣམ་ཤེས་ལུས་དང་མ་བྲལ་བའི་དུས་ན། གཏམ་སྨྲ་བ་དང་གླུ་ལེན་པ། བྲོ་འཁྲབ་པ། དགའ་སྐྱོ་ཆགས་སྡང་གི་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་ནུས་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་ལུས་དང་བྲལ་བའི་དུས་ན་སྒོ་གསུམ་གྱི་བསྐྱོད་པའམ་གཡོ་བའི་ཆ་རྣམས་བྱེད་མི་ནུས་པ་རླུང་གི་ཁམས་གང་ཞིག་ལ་ཡལ་སོང་བ་ལྟ་བུར་ཅི་ལྟར་དཔྱད། དེ་བཞིན་མི་གང་གསོན་པོར་གནས་པའི་དུས་སུ་གདོང་སྟུམ་ཞིང་། པགས་པ་རློན་པར་ཡོད་པ་ལ་འཆི་བའི་དུས་ཉིད་ན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་འཁྱེར་སོང་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་ང་རང་ཚོའི་དབང་པོར་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་ཡོད་པས། སུས་ཀྱང་བཟློག་མི་ནུས་ལ། ཚུལ་དེ་རྡོ་རྗེ་གདན་བཞི་ལས་ཀྱང་གསུངས་པས་རྟོགས་སོ །

གཉིས་པ། རྣམ་པར་མ་གྱུར་པའི་ཉེས་གསུམ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་ཇི་ལྟར་ཆགས་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ལགས་ན། དེ་རྣམས་རང་ཅག་གི་ལུས་འདིར་གནས་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། བཤད་པ་སྐུའི་རྒྱུད་ལས། སྐྱེ་བའི་དང་པོ་ཁུ་བ་ཁྲག་ལ་གནས། །དཔེར་ན་དུག་ཅན་སྦྲིན་བུའི་དུག་བསྐྱེད་མཚུངས། །[1P47]ཞེས་གོང་དུ་ཉེས་གསུམ་ཇི་ལྟར་ཆགས་པའི་ཚུལ་སྨྲ་བའི་སྐབས་ལྟར། ཉེས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོའང་འབྱུང་གྱུར་གྱི་གཟུགས་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུའི་འབྱུང་བ་ནི་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི་ཁམས་ལ་རང་ཆས་སུ་གནས་ཡོད་པས་གང་ཆགས་པའི་དུས་ནས་ཀྱང་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི་ཁམས་ལ་གནས་པ་ནི་བསྙོན་དུ་མེད། ཡིན་ཡང་ད་ནི་རང་ཅག་གི་ཕུང་པོ་འདི་ཆགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་རྗེས་ཏེ་གནས་པའི་དུས་ཉིད་དུ་ཉེས་པ་གསུམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གནས་སྙམ་ན། ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་འགལ་བ་མིན་པས་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་རྣམས་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལ་གནས་པར་བཤད་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པས། རྫོང་འཕྲང་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག་ལས། འབྱུང་བ་ལྔ་དང་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གསུམ་འཛོམས་པ་ལས་ལུས་གྲུབ་པའོ། །[138P6]ཞེས་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གཉིས་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབས་པ་ལས་རང་ཅག་གི་ལུས་ཏེ། གཟུགས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྐབས་སུ་ཁུ་ཁྲག་གི་རྒྱུ་འགག་ཟིན་པས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པར་བཤད་ན་ནི་ཅུང་རགས་པ་དང་ཐེང་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བས། དེའི་ཆ་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། ཁུ་ཁྲག་གི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་མཐར་གཏུགས་ན་གནོད་བྱ་བཅུ་སྟེ་ཟུངས་བདུན་དང་དྲི་མ་གསུམ་ཡིན་པས། ཁུ་ཁྲག་ལས་ཟུངས་གང་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་ཁམས་ལ་ཉེས་གསུམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བཤད་པ་ལ།

གཅིག ཁུ་ཁྲག་གཉིས་ལས་ཟུངས་གང་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ།

དེ་ཡང་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཉེས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གི་ཁམས་སུ་རང་ཆས་སུ་གནས་ཡོད་པ་ལ། ཁུ་ཁྲག་འགག་ཟིན་པའི་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཁུ་ཁྲག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཟུངས་བདུན་དང་། དེ་ལས་གྱུར་པའི་དྲི་མ་གསུམ་ཕྲ་མོ་དང་བཅས་པར་གནས་པ་ཡིན་ལ། ཁུ་ཁྲག་གི་ཁམས་ལས་ཟུངས་གང་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་སྐོར་ལ་ཐུན་མོང་གསོ་རིག་གི་གཞུང་དང་ཐུན་མིན་གསང་སྔགས་གཞུང་གི་དགོངས་པར་དངོས་པོའི་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་པའི་གདེང་ཟབ་ཚད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་སྐྱེ་བོའི་སྣང་ངོར་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པ་སྣང་སྟེ། སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོར་ཤ་དང་། རྩ། དོན་རྣམས་མའི་ཁྲག་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྐང་དང་རུས་པ། ཆུ་བ་རྣམས་ནི་ཕའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བར[14P14]གསུངས་པ་དང་། གཙང་སྨོད་དར་མ་མགོན་པོས་ནི་ཕའི་ཞེ་སྡང་ལས་རུས་པ་དང་། མའི་འདོད་ཆགས་ལས་ཤ་དང་ཁྲག་བསྐྱེད།15P334།པར་བཞེད། བཤད་པ་སྐུའི་རྒྱུད་དུ། རུས་པ་དང་ཀླད་གཞུང་ནི་ཕའི་ཁུ་བས་བསྐྱེད་ཅིང་། ཤ་དང་ཁྲག དོན་

སྟོད་ཉམས་མའི་ཟླ་མཚན་ལས་བྱུང་བར།[1P29]གསུངས་པ་གང་བྱས་ཀྱང་། རགས་པ་ཙམ་ལས་ཞིབ་ཏུ་བསྟན་མེད་ཅིང་།

གསོ་རིག་གཞུང་དུ་གསལ་བའི་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལས་བྱུངས་གང་བསྐྱེད་ཚུལ།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན།	ཕའི་ཁུ་བ།	མའི་ཁྲག
སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོ།	རུས་པ། རྐང་། རྩ་བ།	ཤ དོན་ལྔ། ཟ།
གཅང་སྟོད་ཟིན་ཏིག་དང་ཡང་ཏིག	རུས་པ།	ཤ ཁྲག
དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི།	རུས་པ། རྐང་གཞུང་།	ཤ དོན་ལྔ། ཁྲག སྣོད་དྲུག

གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་ཀུན་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེས། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་དགོས་པས་བརྟེན་སེམས་བཅིངས་པ་ལ་རྟེན་ལུས་བཅིངས་པ་གནད་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་བསྟན་པས། [16P22]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བརྙེས་པ་ལ་གནོད་མའི་མགོན་པོ་གཞི་རྒྱུ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སྟེ་ཟབ་མོ་ནང་དོན་གྱི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་སེམས་ཉིད་དང་། སྟོང་བ་ཉིད། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས། དང་པོའི་མགོན་པོ། རང་བཞིན་འོད་གསལ། ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དང་། སེམས་སོ་མ་དང་། གཉུག་མའི་ཡིད་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་དབུ་མ། གཞོམ་མེད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སོགས་སུ་འབོད་པ། སེམས་ཅན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་ཅིང་། རྟག་ཆད་དང་མཐའ་དབུས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུར་མ་ཆད་ལ། སྤང་གཉེན་དང་ཞེན་བཟུང་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བ། མཚན་མ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསླད་པའི་གཞིས་བབས་མ་བཅོས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ངོ་ལེགས་པར་འཕྲོད་དགོས་པ་གནད་དུ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ངོ་འཕྲོད་པ་ལ་གནས་པ་རྩ་དང་། གཡོ་བ་རླུང་དང་། བཀོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ལུས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཕྲ་ཞིང་ཞིབ་པར་རྟོགས་པ་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ལགས་པས། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སོ་སྐྱེའི་བློར་མི་ཤོང་བ་གསུངས་ཡོད་པས། དེས་གསོ་རིག་གི་གཞུང་ལ་ངར་ལྷུད་དགོས་པའང་ཞིབ་འཇུག་གི་ལས་སུ་སྣང་ལ། བཤད་པ་སྐུའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཕལ་མོ་ཆེར་གྲུབ་པ་ལུས་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་ཆགས་པའི་རྒྱུ་དང་། མངལ་གནས་འཕེལ་བའི་ལས་ཀྱི་རླུང་། ཆགས་སྲིད་འབྲེལ་བའི་རྩ། རྩའི་འཁོར་ལོ། རྩའི་གཙོ་མོ་དབུ་རྐྱང་རོ་གསུམ་ཚུན་ཆད་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྨྲ་བའི་ལྟོགས་ལྐུགས་པའང་གནད་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐུག་འདུག་པར་སྙམ། དེས་ན་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ཁུ་ཁྲག་ལས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་ཐད་ལ་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། མ་ཅིག་ལབ་ཀྱི་སྒྲོན་མས་ནི། རུས་པ་དང་། རྐང་མར། ལྤ་བ། ཚིལ་བུ། རྩ་རྒྱུས། གཞུངས་པ། ཀླད་པ། བྱང་སེམས་དཀར་པོ་བཅས་པའི་ཁུ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཤ་དང་། ཁྲག ཞག རྩ་སེར། པགས་པ་རིམ་པ་བདུན། སྐྲ། བ་སྤུ། རཀྟ་དམར་པོ་རྣམས་མའི་ཁྲག་ལས་བྱུང་བར་བཞེད་པ[17P22]དང་། དེ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་ལུས་ཀྱི་སྦས་བཤད་དང་། སྟོང་ཐུན་རབ་གསལ་ཉི་མའི་སྙིང་པོ། གསང་འདུས་ལམ་ཊཱི་ཀཱ་རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད་སོགས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ལ།

ཐུན་མིན་གཞུང་གི་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལས་བྱུངས་གང་བསྐྱེད་ཚུལ།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན།	ཕའི་ཁུ་བ།	མའི་ཁྲག
ཕུང་པོ་གཟན་སྐྱུར་གྱི་རྣམ་བཤད།	རུས་པ། རྐང་མར། རྩ་རྒྱུས། ལྤ་བ། ཚིལ་བུ། གཞུངས་པ། ཀླད་པ། བྱང་སེམས་དཀར་པོ།	པགས་རིམ་བདུན། ཤ ཁྲག ཞག རྩ་སེར། སྐྲ། བ་སྤུ། རཀྟ་དམར་པོ།
རྡོ་རྗེ་ལུས་ཀྱི་སྦས་བཤད།	རུས་པ། རྐང་། རྩ་རྒྱུས།	པགས་པ། ཤ ཟ།

སྟོང་ཐུན་རབ་གསལ་གྱི་མའི་དབང་པོ།	ཉམས་པ། རྐང་། རྩ་རྒྱུས་སྤྱི།	ཤ དོན་ལྔ། ཁྲག སྣོད་དྲུག
རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད།	ཉམས་པ། རྐང་། ཁུ་བ།	པགས་པ། ཤ ཁྲག

དེས་ན་ཡར་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པར་རྒྱས་བསྡུས་ཙམ་ལས་འགལ་བའི་ཆ་མི་སྣང་ཡང་། འདིར་ཕུང་པོ་གཟན་སྐྱར་གྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བ་སྤུ་སྐྲ་དང་བཅས་པ་མའི་ཁྲག་ལས་བྱུང་བར་བཞེད་ལ། སྟོང་ཐུན་ནི་མའི་སྙིང་པོར་བ་སྤུ་ཕའི་ཁུ་བ་ལས་བྱུང་བར་འདོད་པའི་མཐའ་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། སྔ་མ་ནི་ཀརྨ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་གིས་ཀརྨ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེའི་ཟབ་མོ་ནང་དོན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་གོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་ཁུངས་གཏུགས་སའི་འགྲེལ་བ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཞི་བྱེད་གཅོད་ཀྱི་གདམས་པའི་མཛོད་འཛིན་མ་ཅིག་ལབ་ཀྱི་སྒྲོན་མས་རང་གི་བུ་སློབ་རྣམས་ཀྱི་ཞུས་ལན་དུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་གཉན་ཁྲོད་པ་དགེ་སློང་བྱམས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཞིག་ལགས་པས། དེའང་ཚད་མའི་གཞུང་མིན་པར་སུས་སྨྲ་བཏུབ། དེས་ན་ཕོ་མོས་ནི་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཉམས་པ་ཕའི་ཁུ་བ་ལས་བྱུང་བར་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པའི་རྒྱ་བོ་གཅིག་ཏུ་འབབ་ན། བ་སྤུ་སྐྲ་དང་བཅས་པ་ཉམས་པའི་སྙིགས་མ་ཡིན་པས་ཕྱི་མ་འཐད་ཆེ་བར་སྙམ།

དེས་ན་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྫས་གང་བྱས་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན། ཟུངས་བདུན་དང་དྲི་མ་གསུམ་ལྷུ་མོ་དང་བཅས་པར་མ་འདུས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་རྣམས་སུ་གྲངས་ངེས་ན། རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་ཡང་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་ནི་དེ་རྣམས་ཡིན་པས། འདིར་སྔ་རབས་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཁུངས་མ་རྣམས་ལ་གཞི་བཅོལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ལ། དེའང་ད་ལྟ་རང་ཅག་གི་མིག་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་རྙིང་མ་བམ་ཚད་ཆུང་བ་ལྡེབ་གཉིས་གསུམ་ཙམ་ནས་ཆེ་བ་སུམ་སྟོང་ལ་ཉེ་བ་རྣམས་བསྡུས་ན། བསྟན་བཅོས་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱར་ཉེ་བ་ཙམ་བཞུགས་ཀྱང་། རྣམ་པར་མ་གྱུར་པའི་ཉེས་གསུམ་གྱི་ཆགས་གནས་འཇིག་གསུམ་གྱི་གནད་ལ་དཔྱད་ཆེ། དེ་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་ནི་ཤུ་ལྟག་གི་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ཕྱུངས་ཏེ་སྨྲ་བ་ལ། གསོ་རིག་གཞུང་གི་ཉེས་གསུམ་སྤྱིའི་གནས་པའི་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་གནོད་བྱེད་ཉེས་པ་བཅོ་ལྔ་གནས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

གཉིས། ཉེས་གསུམ་སྤྱི་གནས་པའི་ཚུལ།

འདིར་ཕྱིར་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་གནས་དང་། གང་དུ་རྒྱུ་བའི་ལམ་རྣམས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་གསོ་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་བཅུ་གཅིག（རྒྱ་ཡིག་ཉི་ཟེར་སྒྲོན་མེ་དང་། སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ། སྒྲོན་གསལ་གདམས་པ་སུམ་ཅུ་པ། གསོ་དཔྱད་སྒྲོན་མ་གསལ་བ། གཙང་སྟོད་ཟིན་ཏིག་དང་ཡང་ཏིག རྒྱུད་ཆུང་བདུད་རྩི་སྙིང་པོ། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི། རྫོང་འཕྲང་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ། སྨན་དཔྱད་བདུད་རྩི་བུམ་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བཅས་སོ། །རྩོམ་པ་པོའི་མཆན།）གྱི་སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་ཤིང་། དེ་དག་གི་མཐའ་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། རྒྱུད་ལས། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འབྲེལ། ||1P964|ཞེས་པ་ལྟར། གནོད་བྱ་ལུས་ཟུངས་བདུན་དང་དྲི་མ་གསུམ་ལྷུ་མོ་དང་བཅས་བཅུ་དང་། གནོད་བྱེད་ཉེས་པ་བཅོ་ལྔ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་ལ། སྤྱི་བོའི་གཙུག་ནས་རྐང་མཐིལ་ཡན་ཆད་དུ་གནོད་བྱ་བཅུས་མ་ཁྱབ་པ་མེད་པས། དོན་ལ་གནོད་བྱེད་བཅོ་ལྔ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །ཡིན་ཡང་ཉེས་པ་གང་ཞིག་གནོད་བྱ་གང་དུ་ཤས་ཆེར་གནས་ཤིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་ཅིང་མི་གཏོང་བར་དགོངས་ཏེ། སོ་སོའི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་གནས་རྒྱ་ཡམ་དང་བཅས་པ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པར་མངོན། དེའང་རྒྱ་ཡིག་ཉི་ཟེར་སྒྲོན་མེ་དང་སྒྲོན་གསལ་གདམས་པ་སུམ་ཅུ་པ་ཏུ་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་གྱི་སྤྱིའི་གནས་ཙམ་མ་གཏོགས་གསུངས་མེད་ལ། ཕྱ་མས་ནི་ཉེས་གསུམ་ཆགས་པའི་གོ་རིམ་ལྟར་ལུས

གྱི་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་དུ་གནས་པར་བསྟན་ལ། ཕྱི་མས་ནི་ཚ་བའི་མེ་དྲོད་རྣམ་གསུམ་གྱི་གནས་གཙོ་བོར་དགོངས་ཏེ་མ་ཞུའི་གནས་དང་ཞྐེ་བའི་བར། བྲང་དང་མགུལ་བའི་བར་དུ་གནས་པར་བཞེད་པ་གང་ཡིན་ཡང་། དབྱེ་སྒོ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་འགལ་བར་མི་སྣང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པར་ཉེས་པ་གསུམ་སོ་སོའི་སྤྱིའི་གནས་དང་བྱེ་བྲག་གི་གནས། ཁྱད་པར་གྱི་གནས་དང་བཅས་བསྟན་ལ། འདི་ནི་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་ཕྱུད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལས་ཉེས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་གནས་ཆེས་གསལ་བའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཁོ་བོས་འདོད་དོ། །དེ་ནས་དུས་ཕྱིས་སུ་བྱུང་བའི་གསོ་དཔྱད་སྒྲོན་མ་གསལ་བ་དང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་གཉིས་སུ་ཉེས་གསུམ་སོ་སོའི་བྱེ་བྲག་གི་གནས་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གནས་སོ་སོར་བསྟན་ཅིང་། གཞུང་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་གནས་ལ་སྤྲ་རགས་ཙམ་ལས་འགལ་བ་ལྟག་སྒྲོད་ལྟ་བུ་ཡེ་མི་སྣང་ལ། ཁྱད་པར་གྱི་གནས་ལ་སྔ་མས་རིམ་པར་ཞྐེ་བ་དང་། ཞྐེ་འོག བྲང་བཅས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ཕྱི་མས་རིམ་པར་ཞུ་བའི་གནས། ཞྐེ་བ། བྲང་བཅས་སུ་བཞེད་པར་ཕྱི་མའི་བཞེད་པ་ནི་ཞུ་བའི་གནས་ཞེས་ཡོང་དུ་རླུང་གནས་པ་དང་། ཞྐེ་བ་ཞེས་དེའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱུ་མར་མཁྲིས་པ། བྲང་ཞེས་ཞྐེན་སྣ་དང་བཅས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཕོ་བར་བད་ཀན་གནས་པར་བསྟན་པས་གསལ་ལ། སྔ་མར་གསུངས་པ་རིམ་པར་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱི་གནས་ཡིན་པར་གཞུང་དུ་དངོས་བསྟན་མིན་པས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་རྟོགས་དཀའ་ཡང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བྲང་དུ་བད་ཀན་གནས་པ་བདེན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཞྐེ་བར་རླུང་དང་། ཞྐེ་འོག་ཏུ་མཁྲིས་པ་གནས་པར་ཚད་མར་གྱུར་པའི་གཞུང་གང་དུ་སྨྲས་མེད་ལ། གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་སྒྲོན་གསལ་གདམས་པ་གསུམ་རྩ་བ་རུ། འོན་ཏེ་རླུང་ནི་ཞུ་བའི་ས་ན་གནས། །མཁྲིས་པ་ཞྐེ་བའི་བར་ཡིན་མེ་དྲོད་འབར། །བད་ཀན་བྲང་དང་མགུལ་བའི་བར་དུ་གནས། །[18P226]ཞེས་གསུངས་པས་མཛད་པ་པོ་གཅིག་གི་བརྩམས་ཆོས་སུ་སྣང་ན་འདི་ཉིད་གཙིགས་སུ་འཛིན་དགོས་པར་ཁོ་བོས་འདོད་དོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་ནི་ཉེས་གསུམ་སོ་སོའི་གནས་གང་དུ་དཔྱད་ཀྱང་། དབྱེ་སྒོ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་གནོད་བྱ་བཅུ་ལས་འདའ་བ་མེད་པ་ལྟར། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་དང་། རྫོང་འཕྲང་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག་གི་དགོངས་པ་གཙོར་བྱས། གོང་དུ་ཞུས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་ཏེ། གཟིགས་བདེའི་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་ན་འདི་ལྟ་སྟེ།

རྣམ་པར་མ་གྱུར་པའི་ཉེས་གསུམ་གྱི་གནས།

དབྱེ་སྒོ། / ཉེས་པ།	རླུང་།	མཁྲིས་པ།	བད་ཀན།
ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ།	སྨད།	བར།	སྟོད།
ཞྐེ་བའི་སྟེང་འོག་བར་གསུམ།	སྨད།	ཞྐེ་བ།	སྟེང་།
ལུས་ཟུངས་བདུན།	རུས་པ།	ཁྲག དངས་མ།	དངས་མ། ཤ ཚིལ། རྐང་། ཁུ་བ།
དོན་སྣོད།	སྙིང་།	མཆིན་པ། མཁལ་མ་གཡོན།	གློ་བ། མཆེར་པ། མཁལ་མ་གཡས།
སྣོད་དྲུག	ལོང་ཀ བསམ་སེའུ།	སྣོད་མཁྲིས། རྒྱ་མ།	ཕོ་བ། ལྒང་པ།

དབང་པོ་ལྔ།	རྣ་ལྕག	མིག	ལྷ་མི།
དྲི་མ།	--	རྣལ།	ལྦང་བ་གཅིན།
ཟས་ཞུ་མ་ཞུ།	ཞུ་བའི་གནས།	ཞུ་མ་ཞུའི་བར།	མ་ཞུའི་གནས།
ཉེན་གཙོ་ཆེ་བ།	དབྱི་རིད།	མཆིན་མཁྲིས།	གླང་པ།

གསུམ། གནོད་བྱེད་ཉེས་པ་བཙོ་ལྔ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གནས་ཚུལ།

འདིར་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་རྣམ་པར་མ་གྱུར་པའི་ཉེས་གསུམ་གྱི་ཆགས་གནས་འཇིག་གསུམ་གྱི་གནད་ལ་ཉེ་བར་འབྲེལ་བའི་གཞུང་བཅུ་གཅིག་གཙོར་བྱས། བྱེ་བྲག་ཉེས་པ་གསུམ་སོ་སོར་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ལྔ་རེ་བྱེ་བའི་བཅོ་ལྔའི་ཟབ་དོན་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞུང་བཅུ་གཅིག（མདོར་བསྡུས་གསང་ཏིག་སྒྲོན་མ་དང་། སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོ། དཔལ་ལྡན་ཕྱག་པའི་མན་ངག་འབུམ་ཁུ་ཚུར། བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་ཡན་ལག་ཉི་ཤུ་བ། གསོ་དཔྱད་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་མཐོང་བ་དོན་གསལ་འགྲོ་བའི་ནད་སེལ། རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྒྱུད་དོན་རབ་གསལ་རྒྱས་པ། སྨན་དཔྱད་བདུད་རྩི་བུམ་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ། གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཉེར་མཁོའི་སྨན་གཞུང་རིན་ཆེན་སྒྲོམ་བུ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་ཀུན་གསལ། ལག་ལེན་པོད་དམར་བཅས་སོ། །ཇོམ་པ་པོའི་མཆན།）སྔེ་བསྡོམས་གཞུང་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པའི་སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་ཤིང་། དེ་དག་གི་མཐའ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པ་ལ། རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་གནས་པའི་ཚུལ་དང་། རྩ་བའི་མཁྲིས་པ་ལྔ་གནས་པའི་ཚུལ། རྩ་བའི་བད་ཀན་ལྔ་གནས་པའི་ཚུལ་ཏེ་གསུམ་སོ། །

༡ རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་གནས་པའི་ཚུལ།

དེ་ཡང་སྤྱིར་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་གྱི་རླུང་གི་ཆགས་གནས་འཇིག་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདོམས་པ་ལ་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལས་ལྷག་པ་མེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞུང་གང་དུའང་ཕྲ་ཞིང་ཞིབ་པར་བསྟན་པ་བཞིན། རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་གནས་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ལས་མ་འདས་ལ། འདི་ཉེས་པ་གཞན་བད་མཁྲིས་གཉིས་དང་མི་འདྲ་བར་མིང་དང་གནས་གང་ལ་འང་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྣང་ཞིང་། ཁྱད་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་རྒྱ་ཆེར་སྤྲོས་པས་དེའི་ཚུལ་ལ་འང་རྟུང་དཔྱད་ཁུལ་བྱའོ། །

དེ་ལ་རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་མིང་ལ་གསོ་རིག་གི་གཞུང་དུ་རྩ་བའི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཏེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་བོད་དུ་མ་འགྱུར་བའི་གོང་དུ་རྩ་བའི་རླུང་ལྔ་ཞེས་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་རླུང་དང་། ཐུ་ཀུ་སེལ་བའི་རླུང་། དྭངས་སྙིགས་འབྱེད་པའི་རླུང་། སྲོག་རྟེན། འདེགས་པར་བྱེད་པ་བཅས་སུ་བཞེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་གཞུང་ཁག་ཅིག（བྲང་ཏི་དཔལ་ལྡན་འཚོ་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྒྱུད་དོན་རབ་གསལ་རྒྱས་པ་དང་གོང་སྨན་དཀོན་མཆོག་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ལག་ལེན་པོད་དམར། ཇོམ་པ་པོའི་མཆན།）མ་གཏོགས་པལ་མོ་ཆེར（སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། གསོ་དཔྱད་སྒྲོན་མ་གསལ་བ། དཔལ་ལྡན་ཕྱག་པའི་མན་ངག་འབུམ་ཁུ་ཚུར། གཙང་སྟོད་ཟིན་ཏིག་དང་ཡང་ཏིག བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་ཡན་ལག་ཉི་ཤུ་པ། རྒྱུད་ཆུང་བདུད་རྩི་སྙིང་པོ། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི། རྗོང་འཕྲང་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག གསོ་དཔྱད་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག སྨན་དཔྱད་བདུད་རྩི་བུམ་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ། གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཉེར་མཁོའི་སྨན་གཞུང་རིན་ཆེན་སྒྲོམ་བུ་བཅས་སོ། །ཇོམ་པ་པོའི་མཆན།）རྩ་བའི་ཆ་ནས་སྤྲོག་འཛིན་དང་གྱེན་རྒྱུའམ་སྟོད་རྒྱུ། ཁྱབ་བྱེད། མེ་

མཉམ་མམ་མཉམ་གནས། ཐུར་སེལ་བཅས་ཀུན་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་ལ། འདིར་དེ་རྣམས་ཀྱི་མིང་གི་གདགས་ལུགས་དང་བཅས་བཤད་པ་སྐབས་སུ་མ་བབས་པས་འདི་ཙམ་གྱིས་འཇུས་ལ། རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་མིང་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་རྒྱ་ཆེར་སྤྲོས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་དོན་རབ་རྒྱས་ལས་ལྟག་པ་མེད་པས་དེར་གཟིགས་པར་འཚལ།

དེ་དག་ལུས་ཐུངས་གང་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་པའི་ཚུལ་ལ་སྤྱིར་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་རྣམས་ལ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་། སྲོག་འཛིན་རླུང་གི་གནས་ལ་གཞུང་ཕལ་མོ་ཆེར（ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་གཙོར་བྱས་གསོ་དཔྱད་སྔོན་མ་གསལ་བ་དང་། རྒྱུད་ཆུང་བདུད་རྩི་སྙིང་པོ། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི། སྨན་དཔྱད་བདུད་རྩི་བུམ་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བཅས་སོ། །ཚོམ་པ་པོའི་མཆན།）སྤྱི་བོར་གནས་པར་གསུངས་ལ། སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོའི་གཞུང་དུ་ལྟེ་བར[14P27]བཞེད་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྲིས་སྙིང[10P115]ལ་གནས་པར་འདོད་པ་བཅས་རྩ་བའི་བཞེད་ཚུལ་གསུམ་མཆིས་ལ། དེ་དག་གི་མཐའ་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། དང་པོ་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་སྤྱི་བོར་གནས་པར་བཞེད་པ་ནི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་རིང་ལུགས་སུ་གྱུར་ཅིང་། གོང་དུ་ཞུས་པའི་གཞུང་རྣམས་གཙོར་བྱས་འགྲེལ་བ་ཕལ་མོ་ཆེས་འདི་ཉིད་གཙིགས་སུ་བྱེད་ན། དེ་ཉིད་སྙིང་དང་ལྟེ་བར་གནས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཅི་སྙམ་ན། དེ་ནི་ལག་ལེན་གསལ་བྱེད་ལས། བཤད་རྒྱུད་དང་གནས་བཅུ་མི་མཐུན་པ་ནི་གསང་སྔགས་སུ་སྐྱེ་གནས་ལ་དགོངས་པ་དང་། གསོ་དཔྱད་ལ་བྱེད་ལས་གཙོ་ཆེ་བའི་ཡུལ་དེ་གནས་སུ་མཛད་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །[19P184]ཞེས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མི་འདྲ་བ་ལས་བྱུང་བར་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ལྟེ་བ་ན་གནས་པར་གསུངས་པ་ནི་སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་གསོ་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཕལ་ཆེར་མི་སྣང་བས། གང་ལས་བྱུང་བའི་ཁུངས་ནི་ཐུན་མིན་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཐུག་འདུག་པར་ཕོ་རོས་འདོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ལྟེ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཕྱིས་པ་མངལ་ནས་སྐྱེ་སྐབས་མ་དང་སྦྲེལ་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བཅད་ཤུལ་དང་། དཀྱིལ་ལམ་དབུས། རྩ་བའམ་གཙོ་བོ་སྟེ་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ལས་མ་དང་སྦྲེལ་བྱེད་ཀྱི་རྩ་ཤུལ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར། དབུས་སམ་དཀྱིལ་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་ལས། ལུས་ཀྱི་སྲུང་པོ་ཆགས་པར་བྱེད་པའི་རྩ། །ལྟེ་བ་ལ་སྲིད་རྩ་ཕྲན་ལྔ་བརྒྱས་བསྐོར། །[11P39]ཞེས་པ་ལྟར་གཞུང་འདིར་ཡང་སྐྱེ་གནས་ལ་དགོངས་ཏེ། རང་ཅག་གི་ལུས་འདི་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་དུས་སུ་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་གང་ལུས་ཀྱི་དབུས་སམ་ལྟེ་བ་སྤྲུལ་བའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་དང་བཅས་པར་གནས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་མོ་ནང་དོན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཀརྨ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེའི་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་བཅུ་གཅིག（འདི་དག་ནི་ཀརྨ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་གི་འགྲེལ་བ་ལོ་པོའི་མཛོད་ལམ་དུ་གྱུར་བ་བཅུ་གཅིག་སྟེ།（རྗེ་རང་བྱུང་བས་རང་འགྲེལ་དུ་མཛད་པའི་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གསང་སྔགས་ནང་དོན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཞེས་པ་དེ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཟབ་མོ་ནང་དོན་གྱི་སྟོང་ཐུན་རབ་གསལ་ཉི་མའི་སྙིང་པོ། ཟབ་མོ་ནང་དོན་གྱི་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད་འོད་ཀྱི་ཕྲེང་བ། དཔལ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན། ཟབ་མོ་ནང་དོན་གྱི་རྣམ་བཤད་མཐོང་བས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ། ཟབ་མོ་ནང་གི་ཡང་སྙིང་གསང་བ་གསུམ་གྱི་གནས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཟིན་བྲིས། ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པའི་ཟིན་བྲིས་ལོ་ཆེན་ཞལ་ལུང་། ཟབ་མོ་ནང་དོན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་ཟིན་བྲིས་རང་བྱུང་དགོངས་གསལ། ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་ཉུང་ངུའི་ཚིག་གིས་རྣམ་པར་འགྲོལ་བ་ཟབ་དོན་སྣང་བྱེད། ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་འགྲེལ་བའི་ལུས་སེམས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་བཅས་སོ། །ཚོམ་པ་པོའི་མཆན།）ཞལ་མཐུན་པར། སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་གི་གནས་སྟོན་པའི་སྐབས་ན། དབུས་གནས་ཀུན་གཞི་རྟེན་[illegible]བྱེད[20P71]

ཅེས་དང་། གཙོ་བོར་ནི་ལུས་ཀྱི་དབུས་སུ་རྩ་དབུ་མ་ལ་གནས་ཤིང་། ཀུན་གཞི་དང་རྟེན་བརྟེན་པར་འབྲེལ།[21P59]ཞེས་དང་། ལུས་ཀྱི་དབུས་ན་གནས།[22P115] ཞེས་གསུངས་པས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་གསོ་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་སྲོག་འཛིན་རླུང་སྙིང་ལ་གནས་པར་བཞེད་པ་ལ་གསོ་དཔྱད་རྒྱུན་གྱི་མི་རྟོག་སྟེ་བའི་གྲུབ་སུ་སྣང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྲོག་འཛིན་སྙིང་གནས་གྱེན་རྒྱུ་བྲང་ལ་གནས། ||10P115|ཞེས་གསུངས་པ་ལས་མང་པོ་མི་སྣང་ཞིང་། ཡང་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་ཙམ་ལ་བྱུང་བའི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་ཀུན་གསལ་དུའང་རྒྱུད་ཚིག་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བའམ་གཞུང་རང་གི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་རྟོགས་མི་ནུས་ཀྱང་། རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་གནས་དང་བྱེད་ལས་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་སྙིང་དང་། སྙིང་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་གནས་པར་གསུངས་པའི་ཁུངས་གང་ཡིན་སྙམ་ན། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྲོག་འཛིན་རླུང་ནི་སྙིང་ལ་གནས། |ལས་ནི་བདག་འཛིན་ངན་པ་བསྐྱེད། ||22P168|ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསོ་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་འགར་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་སྙིང་ལ་གནས་པར་བཤད་པ་ནི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་གསུངས་པའི་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ནི་གསོ་རིག་གཞུང་གི་སྲོག་རླུང་ངམ་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་དང་མིང་གཅིག་ཀྱང་དོན་ལ་ཕྲ་རགས་ཡོད་པས་སྐབས་ཐོབ་ལྟར་སྦྱར་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་རྒྱན་ལས། སྲོག་འཛིན་སྙིང་གར་གནས་པར་བཤད་པ་ནི། སྲོག་འཛིན་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་རགས་པ་ནི་གཞི་དུས་ལ་སྣ་བུག་ལ་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་ཅིང་། སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་ལ་གནས་ཀྱང་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་ཀྱི་ཧྲྀདྡྷིའི་ནང་ན་གནས་པ་མིན་ལ། སྲོག་འཛིན་ཕྲ་བ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཅིང་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པ་མི་ཤིགས་པ་ཞེས་པ་སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ལྟེ་བ་རྩ་མདུད་ཀྱི་ཧྲྀདྡྷིའི་ནང་ན་གནས་པ་སྟེ།|19P168| ཞེས་མད་པའི་གཏམ་ལྟར་རོ། |དེས་ན་རྡོར་ཕྲེང་དུ་གསུངས་པ་ནི་སྲོག་འཛིན་རླུང་ཕྲ་བ་སྟེ། ལུས་ཉིད་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ལ་དགོངས་ཏེ། ཧྲྀདྡྷི་ཞེས་དོན་ལ་ཨ་ཝ་ཧྲྀདྡྷི་སྟེ་རྩ་དབུ་མ་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྙིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་དང་བཅས་པར་གནས་པ་སྟོན་ལ། གསོ་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་དུ་གསལ་བའི་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ནི་རགས་པ་སྟེ། གཞི་དུས་སུ་སྣ་བུག་ཏུ་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པའི་དབུགས་རྔན་མོ་ལྟེ་ཁྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་དང་བཅས་པར་གནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱ་བས། སྐབས་བབ་ཀྱི་དོན་ལ་མི་རྩོད་པ་གནད་དུ་ཆེའོ། །

དེས་ན་གསོ་དཔྱད་རང་ལུགས་ལ་ནི་རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་གནས་གང་ཡིན་གཟིགས་བདེའི་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་ན་འདི་ལྟ་སྟེ།

རྩ་བའི་རླུང་ལྔའི་གནས་དང་རྒྱུ་ལམ།

རྩ་བའི་རླུང་ལྔ།	སྤྱིའི་གནས།	ཁྱད་པར་གྱི་གནས།	རྒྱུ་ལམ།
སྲོག་འཛིན།	སྤྱི་བོ།	ཀླད་པ།	གྲེ་བ། བྲང་གཞུང་། ནམ་ཚོང་།[27P198] ལྕེ་བ།[7P179]རྒྱུང་པ། སྲོག་རྩ། [24P19] མཆིན་པ།[12P10]གློ་བ།[25P139]
གྱེན་རྒྱུ།	བྲང་།	སྣ་རྩ།	སྣ། ཞྭ། སྐོག་མ། ལྕེ་བ།[27P537]

ཁྲབ་བྱེད།	སྙིང་།	མེལ་གྱི་གཞུག་མ།	ལུས་གྱི།
མེ་མཉམ།	ཕོ་བ།	ཟངས་ཚགས།[27P537]	ནང་ཁྲོལ།
རྒྱུར་སེལ།	གཞང་།	མདོང་མོ།[2P179]	ལོང་ག ལྐང་བ། བཏྲ་ནང་། ཕོ་མཚན།

༡ རྩ་བའི་མཁྲིས་པ་ལྔ་གནས་པའི་ཚུལ།

འདིར་དགོས་པའི་མཁྲིས་པ་ལྔའམ་རྩ་བའི་མཁྲིས་པ་ལྔ་གང་ཡིན་ལ་རྩ་བའི་ཆ་ནས་གསང་རིག་སྒྲོན་མའི་ལུགས་དང༌། སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོའི་ལུགས། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིའི་ལུགས་བཅས་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་མཆིས་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོའི་ལུགས་ལ་དགོས་པའི་མཁྲིས་པ་ལྔ་ཞེས་འཇུ་བྱེད་དང༌། བཀྲུས་བྱེད། རྟེན་བྱེད། འབེབས་བྱེད། གསལ་བྱེད་བཅས་སུ་བཞེད་པ་དང༌། གཉིས་པའི་ལུགས་ལ་མཉམ་གནས་དང༌། འཇུ་བྱེད། བཀྲུས་བྱེད། མདངས་བསྐྱེད། དབང་པོ་གསལ་བ་བཅས་སུ་འདོད། གསུམ་པའི་ལུགས་ལ་རྩ་བའི་མཁྲིས་པ་ལྔ་ཞེས་འཇུ་བྱེད་དང་མདངས་སྒྱུར་རམ་དམར་སྒྱུར། སྒྲུབ་བྱེད། མཐོང་བྱེད། མདོག་གསལ་བཅས་ཀུན་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་དག་གི་མཐའ་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། གསང་རིག་སྒྲོན་མར་དགོས་པའི་མཁྲིས་པ་ལྔའི་རྟེན་གསུངས་མེད་པས་མིང་གཅིག་པུའི་སྟེང་ནས་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་སོགས་དུས་ཕྱིས་སུ་བྱུང་བའི་བསྟན་བཅོས་ཁག་ཏུ་གསལ་བའི་རྩ་བའི་མཁྲིས་པ་ལྔ་དང་ལག་མཐིལ་ཁ་སྦྱད་པ་ལྟར་སྦྱོར་མི་ཐུབ་པ་ལགས་ན། གཞུང་གང་དུ་གསལ་བའི་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་ལ་དཔག་སྟེ་སྨྲ་བ་ལས་འོས་མེད། དེས་ན་གཞུང་འདིར་བསྟན་པའི་མཁྲིས་པ་འཇུ་བྱེད་ནི་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིར་གསལ་བ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མཁྲིས་པ་འཇུ་བྱེད་ཟས་ཀུན་འཇུ། །[27P189]ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་ལྡན་གྱི་ཟས་གང་འཇུ་བའི་ལས་བྱེད་པས་རྟོགས་ལ། སྨན་དཔྱད་ཟླ་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་འཇུ་བྱེད་མཆིན་པར་གནས་ཤིང༌། ཟོ་བས་ཟས་འཇུ་བའི་ལས་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་གསལ་བྱེད་ནི་མཁྲིས་པ་གསལ་བྱེད་ལུས་གསལ་བློ་རྟོ་བྱེད། །[14P198]ཅེས་པ་ལྟར། སྒྲུབ་བྱེད་དང་ཆ་འདྲ་སྟེ། ཡིད་གཞུངས་པ་དང་བློ་རྟོ་བའམ་བློ་གསལ་བའི་ལས་བྱེད་ལ། བློ་རྟོ་བ་དང་ལུས་གསལ་བ་གཉིས་ཀྱང་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རག་ལུས་པས་སོ། །འབེབས་བྱེད་ནི་མདོག་གསལ་དང་འདྲ་སྟེ། མཁྲིས་པ་འབེབས་བྱེད་ལུས་སྡོད་འབེབས། །[14P198]ཞེས་པ་ནི་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིར་གསུངས་པ་དང་དེ་ལས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བར་སྣང་སྟེ། པགས་མདོག་གསལ་བ་སོགས་ལུས་ཀྱི་མདངས་བཀྲ་བ་ནི་མེ་དྲོད་ལེགས་པ་ལ་རག་ལུས་པས་སོ། །མཁྲིས་པ་བཀྲུས་བྱེད་ནི་ཏ་ལམ་གསང་རིག་སྒྲོན་མ་དང་སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀ་ན་ལས་གང་དུའང་མི་སྣང་ལ། གཞུང་གཉིས་ཀར་ལུས་བཀྲུས་ཤིང་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ལས་བྱེད་པར[27P198]གསུངས་ལ། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་སོགས་དུས་ཕྱིས་སུ་བྱུང་བའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་ཡེ་མི་མཐུན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་ཞིག་ཏུ་སོ་སོར་འདོད། ཡང་མཁྲིས་པ་རྟེན་བྱེད་ནི་ཏ་ལམ་གསང་རིག་སྒྲོན་མའི་གཞུང་ཁོ་ནའི་དགོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མཁྲིས་པ་རྟེན་བྱེད་ལུས་རྟེན་བྱེད། །[27P198]ཅེས་ལུས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པར་གསུངས་ལ། བྱེད་ལས་ཙམ་ལ་དཔག་ན་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་མཁྲིས་པ་འཇུ་བྱེད་དང་ཆ་འདྲ་ཡང༌། མཁྲིས་པ་འཇུ་བྱེད་ནི་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་གསལ་པོར་བསྟན་པས་འཐུས། ཡང་ཀུན་དཔྱད་ཟླ་

བའི་རྒྱལ་པོར་གསུངས་པའི་མཁྲིས་པ་མཉམ་གནས་ནི་གཞུང་འདི་ལས་གང་དུའང་མི་སྣང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མཉམ་གནས་ལྟེ་བའི་ལྟག་ན་གནས། །ལུས་ཀུན་ལ་ནི་ཁྱབ་པའོ། །རྩོད་སྐྱེད་ཟས་དག་འདུ་བའོ། །[14P28]ཞེས་ལྟེ་བའི་ལྟག་སྟེ་དོན་ལ་སོ་བར་གནས་ཤིང་། ལུས་ཀྱི་གནས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་རྒྱུ་བ་དང་། ལུས་ལ་མེ་དྲོད་སྐྱེད་པ་དང་ཟས་རྣམས་འདུ་བའི་ལས་བྱེད་པར་གསུངས་ལ། བྱེད་ལས་ནི་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་སོགས་སུ་གསལ་བའི་མཁྲིས་པ་འཇུ་བྱེད་དང་ཆ་འདྲ་ཡང་། དེ་ཉིད་མིན་པ་གཞུང་རང་དུ། འཇུ་བྱེད་མཆིན་པ་ལ་གནས་ཏེ། །སོ་བ་གང་བའི་ཟས་འཇུའོ། །[14P28]ཞེས་གསལ་བས། འདིའང་གཞུང་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་མིན་ནམ་སྙམ།

དེས་ན་རྩ་བའི་མཁྲིས་པ་ལྔའི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་གནས་དང་རྒྱུ་ལམ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། གསང་དྲིག་སྒྲོན་མ་དང་། སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོར་རྩ་བའི་མཁྲིས་པ་ལྔ་ཞེས་བསྟན་མེད་ལ། དགོས་པའི་མཁྲིས་པ་ལྔ་རུ་གསུངས་པའང་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་སོགས་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་གསལ་བའི་རྩ་བའི་མཁྲིས་པ་ལྔ་དང་ཡེ་མི་འདྲ་བ་ལགས་ན། འདིར་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་དང་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ལུགས་ལྟར། རྩ་བའི་མཁྲིས་པ་ལྔའི་གནས་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། སྤྱིར་མཁྲིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་སྙིང་ལ་གནས་ཤིང་། མཐོང་བྱེད་མིག་ལ་གནས་པ། མདོག་གསལ་པགས་ལ་གནས་པར་གསོ་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་དགོངས་པའི་རྒྱ་བོ་གཅིག་ཏུ་འབབ་ཀྱང་། མཁྲིས་པ་འཇུ་བྱེད་དང་། མདངས་སྒྱུར་གཉིས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་ལ་ནི་སྔ་རབས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བཞེད་པ་ཅུང་མི་མཐུན་པ་སྣང་སྟེ། ཐོག་མར་འཇུ་བྱེད་ཀྱི་གནས་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པར། ཞུ་དང་མ་ཞུའི་གནས་བར་གནས། །[7P28]ཞེས་མཁྲིས་པ་འཇུ་བྱེད་ནི་ཞུ་མ་ཞུའི་བར་ན་གནས་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པས་དེ་ལྟར་བཞེད་ལ། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་སོགས་སུའང་དེ་ལྟར་འདོད། གཞན་ཡང་མེ་དང་མཉམ་པ[18P24]ཞེས་དང་། རྒྱ་མ[13P9]། རྒྱ་མའི་སྟོད[26P537]བཅས་སུ་བཞེད་པའང་སྣང་།

མཁྲིས་པ་མདངས་བསྒྱུར་རམ་དམར་བསྒྱུར་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་ལའང་མ་ཞུ་བའི་གནས་སུ་བཞེད་པ་དང་། མཆིན་པར་གནས་པ། སོ་བར་གནས་པ་བཅས་རྩ་བའི་བཞེད་པ་གསུམ་མཆིས་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་ལས། མཁྲིས་པ་མ་ཞུའི་གནས་ལ་བརྟེན། །དམར་མདོག་བསྒྱུར་བས་དམར་བསྒྱུར་ཡིན། །[7P179]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། ཞང་གཟི་བརྗིད་འབར་དང་སོ་དོང་པཎ་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད། གཉིས་པ་ནི། མཁྲིས་པ་མདངས་སྒྱུར་མཆིན་པར་གནས་པ་སྟེ། །དངས་མ་ལ་སོགས་ཁ་དོག་མ་ལུས་སྒྱུར། །[1P47]ཞེས་པ་ལྟར། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་བཞེད། གསུམ་པ་ནི་གསོ་དཔྱད་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག་ལས། མདངས་བསྒྱུར་སོ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་སྙིང་ལ་གནས། །[10P115]ཞེས་པ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྲིས་བཞེད་དོ། །

༡ རྩ་བའི་བད་ཀན་ལྔ་གནས་པའི་ཚུལ།

དེ་ཡང་རྩ་བའི་བད་ཀན་ལྔ་ཞེས་ཀུན་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདིར་དགོས་པའི་བད་ཀན་ལྔ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མིང་གི་གདགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་སྣང་ཞིང་། དེ་བཞིན་གྲངས་འཛིན་ལུགས་ལའང་བད་ཀན་གསལ་བྱེད་དང་། འཇུ་བྱེད། བརྟས་བྱེད། རྟེན་བྱེད། རྫོད་འབེབས་བཅས་ལྟ་རུ་བཞེད་པ་དང་། བད་ཀན་མཉམ་གནས་དང་ཟས་འཛིག ཟླན་འབེབས། མདངས་བསྐྱེད། སྒོ་ཀུན་སེལ་བ་བཅས་ལྟ་རུ་བཞེད་པ། བད་ཀན་རྟེན་བྱེད་དང་། རྟག་བྱེད། སྦྱོང་བྱེད། ཚིམ་བྱེད། འབྱོར་བྱེད་ལྟ་རུ་བཞེད་པ་བཅས་རྩ་བའི་ཆ་ནས་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་མཆིས་ཤིང་། དེ་དག་གི་མཐའ་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། གསང་དྲིག་སྒྲོན་མར་གསལ་བའི་བད་ཀན་རྟེན་བྱེད་ནི་མིང་དང་བྱེད་ལས་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་རྒྱུད་བཞིར་བསྟན་པའི་བད་ཀན་རྟེན་བྱེད་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་ལ། འཇུ་བྱེད་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བད་ཀན་འ[illegible]་བྱེད་ཟས

སྦྱོང་བས་འདུ། །[27P198]ཞེས་གང་ཉིད་བརྟེན་པའི་གནས་དངོས་སུ་བསྟན་མེད་ཀྱང་། ཟས་སྦྱོང་བས་འདུ་བའི་ལས་ལ་དཔག་ན། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིར་གསུངས་པའི་བད་ཀན་མྱག་བྱེད་དང་ཆ་འདྲ་སྟེ། དེས་ཀྱང་ཟས་མྱག་ཅིང་འདུལ་བའི་ལས་བྱེད་པས་སོ། །གཞན་བད་ཀན་གསལ་བྱེད་དང་ཚོར་འབེབས། བརྟས་བྱེད་གསུམ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་མི་གསལ་ཞིང་། བྱེད་ལས་ཀྱང་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་སོགས་དུས་ཕྱིས་སུ་བྱུང་བའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་ཐ་དད་པས་གཞུང་འདིའི་ཐུན་མིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཏུ་ངོ་བོ་འདོད་ལ། ཡང་འདིར་གསུངས་པའི་བད་ཀན་བརྟས་བྱེད་ནི་བད་ཀན་ཚིམ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ལྟར་སྣང་ཡང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡེ་མི་འདྲ་བས་དཔྱད་པའི་གཞི་མེད་དོ། །

དེ་བཞིན་སྨན་དཔྱད་ཟླ་རྒྱལ་དུ་གསུངས་པའི་བད་ཀན་ཟས་འཇིག་ཅེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཟས་འཇིག་པོ་ལ་གནས་པ་སྟེ། །ཟས་ཀུན་རླན་གྱིས་འཇིག་པར་བྱེད། །[14P27]ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་བརྟེན་པའི་གནས་དང་བྱེད་ལས་གང་གི་ཆ་ནས་དཔྱད་ཀྱང་། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིར་གསུངས་པའི་བད་ཀན་མྱག་བྱེད་དང་གཅིག་ཏུ་སྣང་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་ཕལ་ཆེར་སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ལས་གཞུང་གང་དུའང་གསུངས་པ་མེད་པས་ཐུན་མིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཏུ་འདོད།

གསུམ་པ། རྣམ་པར་མ་གྱུར་པའི་ཉེས་གསུམ་ཇི་ལྟར་འཇིག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་རྫོང་འཕྲང་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག་ལས། དང་པོ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་བྱེད། བར་དུ་འཕེལ་བའི་རྐྱེན་བྱེད། གནས་པའི་རྟེན་བྱེད། ཐ་མ་འཇིག་པའི་རྩ་བ་བྱེད་དོ། །[13P27]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་ནི་ཁུ་ཁྲག་སེམས་གསུམ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་ཟག་བཅས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འདིར་རང་ཆས་སུ་གནས་ཤིང་། དུག་ཅན་གྱི་སྲིན་བུའི་ལུས་ལ་ལྡན་པའི་དུག་ལྟར་རྣམ་པར་མ་གྱུར་པའི་དུས་ན་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ལུས་ཉིད་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་རྒྱུ་དང་། བར་དུ་གནས་པའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ཡང་། ནམ་ཞིག་འབྱུང་བའི་ཁམས་རྣམས་ཐྲི་ཞིང་ནུས་པ་ཉམས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་སྐབས་ན། བཤད་པ་སྐུའི་རྒྱུད་ལས། ནད་དང་ལུས་ཟུངས་དྲི་མ་འཁྲུགས་གྱུར་ནས། །གཅིག་གཤེད་གཅིག་གིས་བྱས་ཏེ་སྲོག་འདོར་བྱེད། །འབྱུང་འགྱུར་དུས་ཀྱི་རི་རབ་འཇིག་དང་མཚུངས། །[1P55]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་བརྟེན་པ་དང་བཅས་པ་གཅིག་གཤེད་གཅིག་གིས་བྱས་ཏེ་འཇིག་པར་འགྱུར་ལ། དེའང་ཇི་ལྟར་འཇིག་པའི་ཚུལ་ནི་གསོ་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་ཤིན་ཏུ་རགས་པ་ཙམ་ལས་གསུངས་མེད་ན། འདིར་ཡང་ཐུན་མིན་གཞུང་གི་དགོངས་པས་ཟུར་བཀྲུན་ཏེ་སྨྲོ་བར་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མར་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་ནི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཞིའམ་ལྔ་ལས་གྱུར་པའི་འབྱུང་གྱུར་གྱི་གཟུགས་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་འཇིག་པའང་དེ་དག་གི་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་ཤ་དང་ཁྲག རྫོད། དབུགས་སོགས་ཇི་ལྟར་སྡུད་པའི་ཚུལ་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་ཞིང་། དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྡུད་པ་དང་མཉམ་དུ་གང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོ་བོར་འཛིན་པའི་དབང་པོ་ལྔ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པས། དབང་པོ་ལྔ་ཇི་ལྟར་ཐིམ་པའི་ཚུལ་དང་། འབྱུང་བ་ལྔ་ཇི་ལྟར་སྡུད་པའི་ཚུལ་ལས་འགྲོས་ཏེ་སྨྲ་བ་ལ།

དབང་པོ་ལྔ་དང་འབྱུང་བ་ལྔའི་ཐིམ་རིམ་གསལ་བའི་རི་མོ།

གཅིག དབང་པོ་ལྔ་ཇི་ལྟར་ཐིམ་པའི་ཚུལ།

དེ་ཡང་དབང་པོ་ལྔ་ཇི་ལྟར་ཐིམ་པའི་ཚུལ་ལ། དཔལ་

ལྷན་རྒྱུད་བཞི་རྩ་འགྲེལ་དང་བཅས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་འདི་འཇིག་པའམ་འཆི་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་སྐབས་སུ། དང་པོ་འབྱུང་བ་མེའི་ཁམས་ལས་བྱུང་བའི་མིག་གི་དབང་པོ་རིམ་གྱིས་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་ཆུའི་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་གཟུགས་ཏེ། གྲུ་བཞི་དང་ལྷམ་པ། ཟླུམ་པོ། ཕྱ་ལེ་བ་སོགས་དབྱིབས་དང་། སྔོ་སེར་དཀར་དམར་དང་། ཐལ་དང་ཁྱག་སྣ་སོགས་ཁ་དོག་རྣམས་རབ་རིབ་ཙམ་ལས་སོ་སོར་འབྱེད་མ་ནུས་ཤིང་མི་གསལ་བར་འགྱུར་ལ། ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་དང་ཆུང་བ་རྣམས་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་འབྱུང་བ་ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་བའི་རྣ་བའི་དབང་པོ་ཉམས་ཏེ་འབྱུང་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་སྟེ། རང་གི་གམ་གྱི་མིའི་སྐད་ཐུར་ཏིར་ཏིར་ཙམ་ལས་ཚིག་འབྲུ་གསལ་པོར་མི་ཐོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་ཆུ་སྒྲ་དང་རླུང་སྒྲ། ཕི་ཝང་གི་སྒྲ་སོགས་ཀྱང་གསལ་ལ་མི་གསལ་བར་འགྱུར་བའོ། །འབྱུང་བ་ས་ལས་བྱུང་བའི་སྣའི་དབང་པོ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ཡིས་འབྱུང་བ་སའི་ཁམས་ལས་བྱུང་བའི་དྲི་སྟེ་ཙན་དན་དང་། མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་པའི་དྲི་ཞིམ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དྲི་དང་། སྤོས་དྲི་སོགས་སྦྱར་བྱུང་གི་དྲི་གང་ཡིན་ཡང་མི་གསལ་བར་འགྱུར། འབྱུང་བ་ཆུའི་ཁམས་ལས་བྱུང་བའི་ལྕེའི་དབང་པོ་ཉམས་པར་གྱུར་པས་འབྱུང་མེའི་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པའི་རོ་སྟེ་བུ་རམ་ལྟ་བུའི་རོ་མངར་བ་དང་། སྟར་བུ་ལྟ་བུའི་རོ་སྐྱུར་བ་སོགས་ཚོར་བར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་འབྱུང་བ་སའི་ཁམས་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པས་འབྱུང་བ་རླུང་གི་ཁམས་ལས་བྱུང་བའི་རེག་བྱ་སྟེ་བསིལ་དྲོད་དང་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས། འབྱུང་བ་ལྔ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ།

དེ་ལྟར་གོང་དུ་ཕྲུས་པ་བཞིན་འབྱུང་བ་ལྔ་ལས་གྱུར་ཅིང་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལྔའི་ནུས་པ་རིམ་གྱིས་ཉམས་ཏེ། ཕུང་པོ་འཇིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ལྔའི་ནུས་པའང་རིམ་གྱིས་སྡུད་པའམ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་རྒྱན་ལས། དེའང་དང་པོ་ཁུ་ཁྲག་སེམས་གསུམ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་ལུས་འདི་གྲུབ་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཆར་གནས་པའི་འབྱུང་བ་ལྔའི་ཁམས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་འདི་ཉིད་འཛིན་པ་དང་། སྡུད་པ། སྨིན་པ། འཕེལ་བ་དང་གོ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ[23P138]ཡིན་ཡང་། རྐྱེན་འཛོམས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་ན་གང་ཡང་མི་བརྟན་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་གཞན་སྒྱུར་གྱི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་དང་པོ་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་དཀར་ལ་དམར་བའི་ཁ་དོག་དང་བཅས་བཀྲག་མདངས་རྣམས་ཉམས་ཤིང་། ཤ་སྐམ་ལ་མཆུ་ཏོ་བརྗེས་པ་དང་། ཡར་ལངས་མི་ནུས་ཤིང་དྲི་ཆུ་མི་སྒོམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། འདིའི་སྐབས་སུ་དོན་ལ་ལུས་ཀྱི་ཤ་རུས་སོགས་སྲ་ཤིང་འཐས་པའི་ཆ་གང་ས་ཁམས་ལ་ཐིམ་པས་ལུས་དོང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟར་མི་ཁྱོགས་ཤིང་ལྕིད་ཆེན་པོས་གནོན་འོང་བ་སྙམ་ཤར་བར་གསུངས[17P210]ཤིང་། ད་ལྟ་མི་འཆི་ཀ་མ་འགའ་རེས་ང་ཡར་ལ་འཐེན་ཟེར་བ་དང་། ངའི་སྟེང་འདི་མཐོ་ཙ་ཆུག་ལ་སོགས་ཟེར་བའི་གནད་ཀྱང་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། དེ་ནས་ཆུ་ཁམས་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ། ཁ་དང་སྣ་སྐོ་སྐམ་པར་འགྱུར་ལ། མཆུ་གཉིས་མི་འཛོད་ཅིང་ལྕེ་སྐམ་ནས་ལོག་ལོག་པར་འགྲོ་ཞིང་སྨྲ་དཀའ་བ་དང་། དབུགས་ཀྱི་ཟློད་སྟོར་ལས་ཆེར་འབྱུང་བ་སྟེ། དོན་ལ་འདིའི་སྐབས་སུ་ལུས་ཀྱི་ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་སོགས་རློན་ཞིང་གཤེར་བའི་ཆ་རྣམས་ཆུ་ཁམས་སུ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཡིན་པས། ཁ་ཆུ་དང་སྣ་ཆུ་སོགས་ཀྱང་དབང་མེད་དུ་འཛག་པར[28P597]གསུངས། དེ་བཞིན་མེ་ཁམས་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ། ལུས་ཀྱི་དྲོད་རྣམས་སྟོད་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་དང་སྨད་ཀྱི་རྐང་མཐིལ་ནས་རིམ་གྱིས་སྙིང་གི་ཕྱོགས་སུ་སྡུད་དེ། ཕྱི་རྒྱུད་མ་ལས། མཐའ་ནས་སྡུད་ཕྱིར་འཆི་རྩ་ཐོལ་ལ་བརྟག[1P807]ཅེས་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ཡིན། དེའི་དུས་སུ་སྙིང་ག་མ་གཏོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་དྲོད་ཤོར་ཞིང་། གཡལ་བ་མང་དུ་འབྱུང་ལ་དབུགས་འཛིན་མི་ནུས་པར་ན་ར་ར་བྱེད་པ་འོང་སྟེ། དོན་ལ་འདིའི་སྐབས་སུ་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་དྲོད་དེ་ཚ

ཞིང་བསྲེག་པའི་ཆ་རྣམས་འབྱུང་བ་མེ་ལ་ཐིམ་པ་ཡིན་པས་དུས་ཁ་སྣ་ཐམས་ཅད་སྟར་ལས་སྐམ་པར་གསུངས། རླུང་ཁམས་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ། ཁ་ལྗེ་དང་ལུས་ལ་སྣོ་བ་ནག་པོ་ནག་ཆ་ལ་ལ་འབྱུང་ཞིང་། གྲི་བ་སག་སག་པ་ཙུང་ཟད་གྲག་པ་འབྱུང་ལ། འདིའི་སྐབས་སུ་དོན་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་དབུགས་སོགས་ཡང་ཞིང་གཡོ་བའི་ཆ་རྣམས་འབྱུང་བ་རླུང་ལ་ཐིམ་པ་ཡིན་པས་གྲེན་རྒྱུའི་རླུང་དང་། ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་། མེ་མཉམ་གྱི་རླུང་། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རླུང་ཐམས་ཅད་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ལྷ་བར་འདུས་ནས་དབུགས་ཕྱིར་བརྡེགས་པ་ལས་ནང་དུ་རྔུབ་མི་ཐུབ་ཅིང་། ལུས་ཀྱི་ཁྲག་ཐམས་ཅད་སྲོག་རྩར་འདུས་ཏེ། སྙིང་དབུས་སུ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་གསུམ་རིམ་པར་བརྒྱབ་པས་དབུགས་རིང་པོ་གསུམ་ཕྱི་ལ་འཕེན་ཞིང་ཕྱི་དབུགས་ཁྲོག་གིས་ཆད་འགྲོ་བར་གསུངས་ཤིང་། འདིའི་སྐབས་སུ་དོན་ལ་རང་ཅག་གི་ལུས་ལ་རང་ཆས་སུ་གནས་པའི་ཉེས་པ་གསུམ་ལས་རླུང་སྟེ། འབྱུང་བ་རླུང་ལས་གྱུར་པ་གང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་འགགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དང་མཉམ་དུ་རླུང་ཡང་འཇིག་པར་གྱུར་པའོ། །འབྱུང་བ་མེ་ལས་གྱུར་པའི་མཁྲིས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་དབུགས་ཆད་དེ་སྙིང་གའི་ཉོད་ཡོངས་སུ་མ་ཡལ་བར་དུ་གང་གི་ཆར་གནས་ཀྱང་། གང་ཉིད་འཇིག་པའི་ཐོག་མ་ནི་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་མེ་ཁམས་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་ནས་ཡིན། འབྱུང་བ་ས་ཆུ་ལས་གྱུར་པའི་བད་ཀན་རང་མཚན་པ་ནི་ས་ཁམས་ཆུ་དང་། ཆུ་ཁམས་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་ནས་འཇིག་པར་བརྩམས་ཀྱང་། གང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་ཅག་གི་ཕུང་པོ་འདི་སར་སྤྲས་པའམ་ཆུར་བསྐུར་བ། མེར་བསྲེག་གམ། རླུང་ལ་གཏོར་བ་གང་བྱས་ཀྱང་རུས་པ་སྐམ་པོ་རྡུལ་དུ་མ་ཡལ་བར་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

མཇུག་བསྡུ་བ།

དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་གསོ་རིག་གི་གཞུང་དང་ཐུན་མིན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་གཉིས་དཔྱད་བསྡུར་བགྱིས་ཤིང་། ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་དཔྱད་པའི་མཐའ་གང་ལགས་ཤེ་ན། རྣམ་པར་མ་གྱུར་པའི་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་ཇི་ལྟར་ཆགས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི། ཁུ་ཁྲག་སེམས་གསུམ་རང་རང་གི་ཆ་ལ་གནས་པའི་འབྱུང་བ་ལྔའི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་བར་དོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་འབྱུང་བ་ལྔ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ཆ་སྟེ། ཟབ་མོ་ནང་དོན་གྱི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ཕྲ་བའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པ། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ཅིང་། ཆགས་པའི་ཚུལ་ནི་སྐྱེ་བ་སྔ་མས་བསགས་པའི་དཀར་ནག་གི་ལས་དང་། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རླུང་གིས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་དང་མཚམས་སྦྱར་བས་ཁུ་ཁྲག་སེམས་གསུམ་རང་གི་ཆ་ལ་གནས་པའི་འབྱུང་བ་ལྔའི་ཁམས་ལས་འབྲས་གཟུགས་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། བར་དུ་གནས་པའི་ཚུལ་ནི་རྒྱུའི་འབྱུང་བ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཟུངས་བདུན་དྲི་མ་དང་བཅས་པར་གནས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དོན་ལྔ་སྟོད་དྲུག་སོགས་མདོར་ན་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ནས་རྐང་མཐིལ་བར་དུ་ཁྱབ་ཅིང་། བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བ་ལས་སོ་སོར་ཟ་བའི་དབྱེ་བ་ལྔ་ཞེས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་སྟེ་བཅོ་ལྔར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྟོད་པ་མེད་པར་ལས་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གནས་ལ། མཐའ་མར་འཇིག་པའི་ཚུལ་ནི་རང་ཅག་གི་ཕུང་པོ་འདི་འཇིག་པའམ་འཆི་བ་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱིའི་འབྱུང་བ་དང་ནང་གི་དབང་པོ་ཞེས་སོ་སོར་སྨྲས་ཀྱང་། མཐར་གཏུགས་ན་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་མ་འདས་པར་དང་པོ་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་བཀྲག་མདངས་རྣམས་ཉམས་ཤིང་། ཤ་སྐམ་ལ་མཆུ་ཧྲོ་བརྗེས་པ་སོགས་དོན་ལ་ལུས་ཀྱི་ཤ་རུས་སོགས་སྲ་ཤིང་འཐས་པའི་ཆ་རྣམས་ས་ཁམས་ལ་ཐིམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་ཆུ་ཁམས་མེ་ལ་ཐིམ་སྟེ། ཁ་དང་སྣ་སྐེ་སྐམ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་དོན་ལ་ལུས་ཀྱི་ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་སོགས་རླན་ཞིང་གཤེར་བའི་ཆ་རྣམས་ཆུ་ཁམས་སུ་ཐིམ། མེ་ཁམས་[illegible]ལ་ཐིམ་པའི་

དུས་སུ། ལུས་ཀྱི་དྲོད་རྣམས་སྐྱོད་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་དང་སྐྱད་ཀྱི་རྐང་མཐིལ་ནས་རིམ་གྱིས་སྙིང་གི་ཕྱོགས་སུ་སྡུད་དེ། ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་དྲོད་དེ། ཚ་ཞིང་བསྲེག་པའི་ཆ་རྣམས་འབྱུང་བ་མེ་ལ་ཐིམ། རླུང་ཁམས་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ། ཁ་ལྕེ་དང་ལུས་ལ་སློ་བ་ནག་པོ་འབྱུང་བ་སོགས་དོན་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་དབུགས་སོགས་ཡང་ཞིང་གཡོ་བའི་ཆ་རྣམས་འབྱུང་བ་རླུང་ལ་ཐིམ་པ་ཡིན་པས་ལུས་ཀྱི་རླུང་ཐམས་ཅད་སྲོག་འཛིན་གྱི་རླུང་ཕྱ་བར་འདུས་ཏེ་དབུགས་ཕྱིར་བརྒྱུགས་པ་ལས་ནང་དུ་རྔུབ་མི་ཐུབ་པར་ཁྲོག་གིས་ཆད་འགྲོ་ལ། འདིའི་སྐབས་སུ་དོན་ལ་རང་ཅག་གི་ལུས་ལ་གནས་པའི་ཉེས་པ་གསུམ་ལས་རླུང་སྟེ། འབྱུང་བ་རླུང་ལས་གྱུར་པ་གང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་འགགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དང་མཉམ་དུ་རླུང་ཡང་འཇིག་པར་གྱུར་པའོ། །འབྱུང་བ་མེ་ལས་གྱུར་པའི་མཁྲིས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་དབུགས་ཆད་དེ་སྙིང་གའི་དྲོད་ཡོངས་སུ་མ་ཡལ་བར་དུ་གང་གི་ཆར་གནས་ཀྱང་། གང་ཉིད་འཇིག་པའི་ཐོག་མ་ནི་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་མེ་ཁམས་རླུང་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་ནས་ཡིན། འབྱུང་བ་ས་ཆུ་ལས་གྱུར་པའི་བད་ཀན་རང་མཚན་པ་ནི་ས་ཁམས་ཆུ་དང་། ཆུ་ཁམས་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་ནས་འཇིག་པར་བརྩམས་ཀྱང་། གང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་ཅག་གི་ཕུང་པོ་འདི་སར་སྤྲས་པའམ་ཆུར་བསྐྱུར་བ། མེར་བསྲེག་གམ། རླུང་ལ་གཏོར་བ་གང་བྱས་ཀྱང་རྡུལ་པ་རྡུལ་དུ་མ་ཡལ་བར་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ།། ༎

དཔྱད་གཞིའི་ཡིག་ཆ།

1. གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། བདུད་རྩི་སྙིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད།[M] མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2013.3

2. འཇུ་མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ། མཁས་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ།[M] མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2008.3

3. འཇུ་མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ། རྒྱུད་བཞིའི་དཀའ་མཆན་གཅེས་པར་བཏུས་པ་འདོད་འབྱུང་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་།[M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2007.8

4. པཎྜི་ཏ་ཇོ་ན་མི་ཏྲ་སོགས་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་སོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར། འཕགས་པ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་པདྨ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེའི་བཀའ་འགྱུར་ཤིང་དཔར། མདོ་སྡེའི་པོད་ཆ་པ།

5. ལོ་ཙཱ་བ་འགོས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྒྱུར། འཕགས་པ་དགའ་བོ་ལ་མངལ་ན་གནས་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ཤིང་དཔར། མདོ་སྡེ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ། པོད་ག་པ།

6. ཀརྨ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ། ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་།[M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006.1

7. དཔལ་ལྡན་པ་ཁོལ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ།[M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006.1

8. རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ག་ཡ་དྷ་རའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཤཱཀྱ་ཡེ་ཤེས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། སླར་ཡང་ལོ་ཙཱ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་འགྱུར་ཆད་བསབས་ཤིང་དག་པར་བགྱིས། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྒྱུ་མའི་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྟག་པ་གསུམ་ཙུ་ཙ་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་བརྟག་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིའི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་དྲ་བའི་སྡོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། [M] ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006.8

9. རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པ། རྡོ་རྗེ་ལུས་ཀྱི་སྦས་བཤད།[EB] གློག་རྡུལ་པར་མ།

10. བཅོམ་ལྡན་རིག་པའི་རལ་གྲི། གསོ་དཔྱད་རྒྱུན་གྱི་མེ་ཏོག[M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006.12

11. འཇུ་མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ། ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཀྱི་དཀའ་གནས་གསལ་བྱེད།[EB] གློག་རྡུལ་པར་མ།

12. ལྷུན་ཕྱིངས་བདུད་རྩི་འགྱུར་མེད། གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་རྒྱུད་དོན་སྙིང་པོ་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་།[M] མི་

རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006.5

13. ཛ་སུམ་སྟོན་རྡོ་དར། རྫོང་འཕྲང་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག [M] ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2017.9

14. མཁས་མང་བགྲོས་ནས་མཛད་པའི་སྨན་དཔྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོ། [M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006.1

15. གཙང་སྟོད་དར་མ་མགོན་པོ། གཙང་སྟོད་ཟིན་ཐིག་དང་ཡང་ཐིག [M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006.7

16. ཀརྨ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ། གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གསང་སྔགས་ནང་དོན་གྱི་འགྲེལ་བ།[EB] གློག་རྡུལ་པར་མ།

17. མ་ཅིག་ལབ་ཀྱི་སྒྲོན་མ། ཕུང་པོ་གཟན་སྐྱུར་གྱི་རྣམ་བཤད།[EB] ཞེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་སྐྲིང་ཚོགས་བསྒྲིགས་ཁང་། གློག་རྡུལ་པར་མ།

18. ཞང་གཞི་བརྗིད་འབར། སྨྲོན་གསལ་གདམས་པ་སུམ་ཅུ་པ།[M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2017.11

19. སྐྱེམ་པ་ཚེ་དབང་། ཕྱི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལག་ལེན་གསལ་བྱེད།[M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006.7

20. དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག བསྟན་བཅོས་ཟབ་མོ་ནང་དོན་གྱི་སྟོང་ཐུན་རབ་གསལ་ཉི་མའི་སྙིང་པོ། [EB] གློག་རྡུལ་པར་མ།

21. ཀརྨ་འཕྲིན་ལས་པ། ཟབ་མོ་ནང་དོན་གྱི་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད་འོད་ཀྱི་ཕྲེང་བ།[EB] གློག་རྡུལ་པར་མ།

22. ཆོས་རྒྱལ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། དཔལ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཟབ་མོ་ནང་གི་དོན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན།[EB] གློག་རྡུལ་པར་མ།

23. མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་རྒྱན།[M] ཞེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་སྐྲིང་འཚོལ་སྡུད་ཁང་གིས་བསྒྲིགས།

24. ཟུར་མཁར་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན། དཔལ་ལྡན་ཟུག་པའི་མན་ངག་འབུམ་ཁུ་ཚུར།[M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006.7

25. བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་ཀུན་གསལ།[M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006.5

26. གཡུ་ཐོག་གསར་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། རྒྱུད་རྩང་བདུད་རྩི་སྙིང་པོ།[M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2005.11

27. སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་མདོར་བསྡུས་གསང་ཐིག་སྒྲོན་མ།[M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2008.4

28. དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས། གྲུབ་མཐའི་སྐོར་གྱི་རྣམ་བཤད།[M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2008.6

བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེ། བོད་ལྗོངས་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་སློབ་ཆེན་གྱི་༡༠༧༨ལོའི་འབུམ་རམས་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མ།
རོང་པ་མིག་དམར། བོད་ལྗོངས་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་སློབ་ཆེན་གྱི་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ།

རྩོམ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་བ། ཤ་བོ་གཡང་འབུམ།